

HUSZADIK ÉVÉBEN A TMT

A Tudományos és Műszaki Tájékoztatás szerkesztősége és kiadóhivatala nem csekély örömmel és büszkeséggel jelenti, hogy 1973-ban lapunk huszadik évfolyamába érkezett. A két évtizedes rendszeres megjelenés a cikkírók, referálók, fordítók, nyomdai és egyéb közreműködők százainak és az olvasók ezreinek köszönhető. Az ő segítségük és támogatásuk hónapról-hónapra igazolta ennek a folyóiratnak létjogosultságát, szükségességét és eredményességét. A teenager kort elhagyva - úgy érezzük - néhány szó erejéig meg kell állnunk, hogy röviden visszaemlékezzünk a multra és eléje nézzünk a jövőnek.

A TMT-t - nyugodtan állíthatjuk, hogy ebben a rövidítés formájában is - ma már minden magyar műszaki könyvtáros és dokumentalista ismeri. De közülük kevesen tudják, vagy csak kevesen emlékeznek rá, hogy valójában mikor, milyen körülmények között és milyen célkitűzésekkel indult és miképpen érkezett el a máig.

MŰSZAKI KÖNYVTÁROK TÁJÉKOZTATÓJA

AZ ORSZÁGOS
MŰSZAKI KÖNYVTÁR
MÓDSZERTANI
KIADVÁNSOROZATA

*

SZERKESZTI:
AZ ORSZÁGOS
MŰSZAKI KÖNYVTÁR
MÓDSZERTANI
CSOPORTJA

*

Az Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ /akkor még csak Országos Műszaki Könyvtár/ két évvel az 1956. évi 5.sz. törvényerejű rendelet, az un. "Könyvtári törvény" kiadása előtt már 1954-ben önálló szervezeti egységet, módszertani csoportot hozott létre, amelynek feladata volt többek között a későbbi műszaki termelési könyvtári hálózat kialakítása, szakmai irányítása, koordinálása és fejlesztése. E tevékenység egyik legelső eredménye volt a

Műszaki Könyvtárosok Tájékoztatója

- a mai TMT elődjének - megindítása.

Az első két pionir szám csak úgy tudott megjeleni, hogy néhány rövid cikk és közlemény mellett tartalmazta az OMKDK legújabb külföldi könyvbeszerzéseinek válogatott jegyzékét is, ami akkor a tartalom nagyobb részét tette ki. Az első évek feladata a műszaki könyvtárak eredményeinek terjesztése, a gyakorlati munkatapasztalatok és módszerek propagandája volt. Célkitűzését az 1.szám a következőképpen vezette be:

B e k ö s z ö n i ő

Az Országos Műszaki Könyvtár módszertani csoportja az I. Országos Könyvtáros Konferencia határozata alapján született meg. E csoport feladata, hogy a 2042/13/1952. sz. minisztertanácsi határozat értelmében módszertani segítséget nyújtson a vállalati műszaki könyvtárosoknak.

A módszertani csoport rendszeres munkaértekezleteket tart, módszertani fogadóórákon ad felvilágosítást szakkérdésekben, tanfolyamokat és levelező oktatást rendez a szakkönyvtárosok továbbképzésére, valamint a műszaki könyvtárosok munkaversenyének szervezésével foglalkozik.

A „Műszaki Könyvtárosok Tájékoztatója” is ... amelynek első példányát ezúttal nyújtjuk át a szakkönyvtárosoknak — azt a célt szolgálja, hogy a vállalati műszaki könyvtárosok és az Országos Műszaki Könyvtár közötti kapcsolatokat szorosabbra fűzze. E kiadvány célja: szakmai közleményekkel, módszertani cikkekkkel hathatós segítséget nyújtani a szakkönyvtárosoknak, /

Ettől az időtől kezdve a lap állandó - a követelményeknek megfelelően rugalmas - változásokon ment keresztül, amelyek részletes áttekintése ugyyszólván lehetetlen. A fejlődés lényegesebb állomásai a következőkben foglalhatók össze.

1954 - Megjelenik a lap első két száma.

1955 - 1959 - A megjelenés évi 6 számmal rendszeressé válik.

Ugyanezen idő alatt az egyes évfolyamok lapterjedelme több mint kétszeresére nő. Az 1955. évfolyam összesen 318, az 1962-es már 711 oldal összerjedelmű. A nagyobb cikkeket tartalmazó első részek után sorra jelennek meg a különböző állandó és változó rovatok: Könyvtárosaink írják; MUEK közlemények; Szakbibliográfiák; Figyelőszolgálat /ez a rovat mind nagyobb és nagyobb jelentőséget nyer/; Hírek - közlemények; FID hírek, Új műszaki folyóiratok; Új szakmai kiadványok stb.

1959 - Elkészül az első öt évfolyam összesített név- és tárgymutatója, amely ettől az időtől kezdve évente megjelenik.

A lap német nyelvű tartalomjegyzékekkel bővül.

1963 - A tizedik évébe lépő folyóirat új címe

Tudományos és Műszaki Tájékoztató

Periodicitása évi tízre változik.

A címváltozás ekkor nem csupán egyszerű névcserét jelent. Lényegében azt fejezi ki, hogy bővül a lap szakterülete és olvasói köre. Időközben a magyar műszaki tájékoztatóterületén a könyvtárak mellett más ilyen feladatu szervezetek és intézmények is kifejlődtek /pl. dokumentációs és fordító irodák/, a hagyományos dokumentum-típusokon túlmenően a tájékoztató sok más /pl. audio-vizuális/ információhordozóra is kiterjedt, a munkában egyre nagyobb jelentőséggel jelentkezett az új technika /pl. lyukkártyák és számítógépek/ és a szakkönyvtárosok mellett az olvasók köre fokozatosan kibővült a dokumentalistákkal, fordítókkal stb., sőt részben a felhasználókkal is. A címváltozás tehát egyúttal új irányokat és célokat tűz ki a lap szerkesztése elé.

1964 - Egy vizsgálat kimutatja, hogy a külföld is egyre nagyobb figyelemmel kíséri a TMT-t. Ebben az időben egy év alatt 50 cikket kivonatolja saját nyelvén 16 külföldi szakfolyóirat és referálólap.

1965 - A 8.számától kezdve az idegen nyelvű tartalomjegyzékek köre kibővül. Az eddigi német nyelvű "Inhalt" mellett minden számban megjelenik az angol "Contents" és az orosz nyelvű "Soderzsanie".

1966 - Új, modern címlappal és több belső formai változtatással indul az év.

Az 1965-ben már ad hoc jelleggel bevezetett gyakorlat rendszeressé válik: a nagyobb, elvi jelentőségű cikkek angol-, német- és orosz nyelvű kivonatokkal jelennek meg. A külföld érdeklődését a lap iránt ez jelentősen megnöveli.

tudományos és műszaki tájékoztatás

16. évf. 1973. június • 475-476 p.

7

BUDAPEST

OSZTOTT ÉS SZÉLESÍTÉS ÉS ELŐFIZETÉS
KÖZLELMÉNYEK ÉS FOLYÓKÖNYVEK SAJÁTSÁGOSÁRÁBOL
KÖZLELMÉNYEK ÉS FOLYÓKÖNYVEK SAJÁTSÁGOSÁRÁBOL

1967 - Áttérés az évi 12 számos megjelenésre.

1972 - A TMT évi terjedelme közel 1000 oldal. A rovatbeosztás módosul, néhány rovat megszűnik és új rovatok indulnak. Új pl. a "Terminológia" /amelynek célja a szaknyelv egységesítése és egységes értelmezése/, valamint a "Beszámolók, szemlék, közlemények", amely egységesen foglalja össze azokat a kisebb közleményeket, szemléket, amelyek a tájékoztatásügy hazai és külföldi eseményeiről, intézményeiről stb. számolnak be.

A lap profilját és tartalmát ma már több más közleménnyel párhuzamosan kell továbbfejleszteni. Csupán az OMKDK-n belül a különböző módszertani kiadványok, körlevelek és egyéb publikációk egységes szerkesztési koncepciót igényelnek, de tekintettel kell lenni más intézmények periodikus és monografikus kiadványaira is, nehogy saját szakmánkon belül is fokozzuk a redundanciát, a szakirodalomban a "zajt". Csak így szolgálhatja a TMT fő célkitűzéseit: a műszaki könyvtárosok, dokumentalisták és egyéb tájékoztatásügyi dolgozók képzését, továbbképzését és állandó tájékoztatását.

A huszedik évfolyamába lépő TMT eddigi fennállása alatt folyamatosan alkalmazkodott a hazai szakmai igényekhez. Ezt kívánja tenni a jövőben is és ehhez kéri az olvasók tanácsait és segítségét.

